

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет менеджменту та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А Мазур**

«_____» _____ **2021р.**

**Програма
фахового вступного випробування
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

Вінниця - 2021

УДК: 005.3:351/354 (073)

**Програму підготували: Калетнік Г.М., Пронько Л.М., Колесник Т.В.,
Березюк С.В.**

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету:

(протокол від «___» _____ 2021 р. № ___)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету:

(протокол від «16» лютого 2021 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету менеджменту та права.

(протокол від «16» лютого 2021 р. № 6)

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту та права

(протокол від «15» лютого 2021 р. № 6)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета фахового вступного випробування	5
2. Характеристика змісту програми	5
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів	8
4. Порядок проведення фахового вступного випробування	9
5. Структура екзаменаційного білета	9
6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування	10
7. Рекомендована література	11
8. Додаток. Зразок виконання екзаменаційного завдання	12

ВСТУП

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів забезпечує здобуття повної вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Освітньо-професійна програма підготовки бакалавр реалізується в університеті (нормативний термін навчання: денна форма – 3 роки, заочна форма – 4 роки).

Особи, які успішно пройшли державну атестацію, отримують документи встановленого зразка про здобуття повної вищої освіти за спеціальністю бакалавр з публічного управління та адміністрування.

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра включає фундаментальну, гуманітарну, соціально-економічну, спеціальну фахову та практичну підготовку.

1. Мета вступного фахового вступного випробування

Метою та завданням вступних випробувань абітурієнтів є визначення їх знань та вмінь, які вони одержали, а також визначення рівня їх спроможності засвоєння програми освітнього ступеня «Бакалавр».

Абітурієнт зобов'язаний продемонструвати базові знання з циклів підготовки у відповідності до навчального плану.

2. Характеристика змісту програми

Програма фахових вступних випробувань побудована у відповідності до освітнього ступеня «Бакалавр», спеціальності «Публічне управління та адміністрування» з урахуванням фахових базових знань та вмінь. Вступні білети побудовані у формі письмових тестових та практичних завдань на базі навчальних дисциплін: менеджмент, основи економічної теорії, правознавство.

Менеджмент

1. Цілі спільної діяльності. Суб'єкт та об'єкт управління, управлінські відносини. Розвиток теорії і практики менеджменту, сучасні парадигми. Рівні та сфери менеджменту.

2. Ознаки та загальні цілі організацій, їх різновиди. Закони організацій, організаційні процеси. організація як відкрита система. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації, етапи життєвого циклу.

3. Принципи та функції менеджменту. Функція планування. Місія та цілі, дерево цілей. Процес стратегічного планування. Мотивація та її основні компоненти. Змістовні та процесуальні теорії мотивації. Сутність, елементи та процес управлінського контролю, його різновиди. Етапи регулювання: зворотний зв'язок, оцінка виконання рішень, корегування рішень.

4. Елементи організації: обов'язки, повноваження, відповідальність. Делегування діяльності. Побудова організації, організаційне проектування. Елементи організаційних структур, макро- і мікроструктури. Класифікація

організаційних структур управління. Принципи та процес побудови структур управління.

5. Технологія менеджменту. Система методів: адміністративні, економічні, соціально-психологічні.

6. Сутність і складові процесу управління. Класифікація управлінських рішень, вимоги до їх якості. Етапи процесу вироблення рішень, фактори, що впливають на процес. Методи та моделі приймання рішень. Ризик. Інформаційне забезпечення управління. Види комунікацій, організація комунікаційного процесу.

7. Керівництво в організації, форми влади і впливу. Теорії лідерства. Формальне й неформальне лідерство. Стили управління. Адаптивне керівництво. Конфліктні ситуації: різновиди та причини виникнення. Модель і стадії розвитку конфлікту. Управлінський вплив на конфлікт. Природа організаційних змін, різновиди нововведень. Управління змінами, подолання опору. Організаційний розвиток. Природа стресу та управління ним.

8. Модель сучасного менеджера, його самовдосконалення. Ролі менеджера в організації.

9. Соціальна відповідальність у менеджменті. Етика бізнесу. Культура організації. Ефективність управління.

Основи економічної теорії

1. Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічні категорії та закони. Функції економічної теорії.

2. Економічна система та її типи. Власність, її види, структура та місце в економічній системі. Економічні потреби та економічні інтереси.

3. Поняття ринку, основи його виникнення, характерні риси. Структура ринку. Основні елементи ринку: попит, пропозиція, ринкова ціна, конкуренція. Взаємозв'язок попиту, пропозиції та ціни.

4. Поняття та функції ринкової інфраструктури, її основні елементи. Організаційно-технічна, фінансово-кредитна та науково-дослідницька

інфраструктура ринку. Банки, їх види та функції. Небанківські фінансові установи і страхові компанії, пенсійні фонди тощо. Товарна біржа, її види та функції. Фондова біржа та її функції.

5. Суспільне виробництво, його сутність, структура та форми організації. Економічне зростання, його типи та моделі. Економічна ефективність суспільного виробництва та її показники. Товарне виробництво та закони його функціонування. Економічні та неекономічні блага.

6. Сутність та функції грошей. Грошова система. Закони грошового обігу. Ринок і закони його функціонування. Функції ринку. Інфраструктура ринку. Сутність капіталу, його кругообіг та оборот капіталу. Генезис і природа позичкового та торговельного капіталу. Торговельний прибуток. Позичковий відсоток. Акціонерний капітал.

5. Суть, види та форми конкуренції. Результати конкуренції. Види економічної конкуренції: внутрішньогалузева і міжгалузева, досконала та недосконала (монополістична), функціональна та видова, олігополістична, предметна, цінова та нецінова конкуренція. Поза ринкові форми зв'язку. Форми неконкурентних зв'язків. Конкуренція та монополія в ринковій системі. Сутність і основні види конкуренції. Антимонопольна політика та антимонопольне законодавство.

7. Сільськогосподарське виробництво як особлива сфера вкладання капіталу. Аграрні відносини, їх специфіка і місце в економічній системі. Земельні відносини. Рента і орендна плата. Види ренти: диференціальна, абсолютна, монопольна – причини виникнення та механізм утворення. Форми власності на землю і форми землекористування. Підприємництво і бізнес в аграрній сфері.

8. Сутність та види доходів населення. Соціальний захист населення. Суспільне відтворення. Циклічність суспільного виробництва. Основні форми та методи державного регулювання економіки.

9. Поняття і чинники економічного зростання. Безробіття і зайнятість населення. Інфляція: сутність та причини виникнення.

10. Закономірності розвитку сучасного світового господарства. Глобалізація світових господарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.

Правознавство

1. Основи держави та права.
2. Основи конституційного права.
3. Загальні засади цивільного права.
4. Житлове законодавство
5. Шлюбно-сімейне законодавство.
6. Попередження та протидія домашньому насильству.
7. Трудове законодавство.
8. Законодавство про соціальний захист і охорону здоров'я.
9. Фінансове законодавство
10. Законодавство про підприємницьку діяльність.
11. Екологічне законодавство
12. Земельне законодавство.
13. Адміністративне законодавство
14. Кримінальне законодавство
15. Система захисту прав та свобод людини у громадянському суспільстві.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для участі у фахових вступних випробуваннях допускаються абітурієнти, які подали відповідні документи, згідно «Правил прийому до Вінницького національного аграрного університету».

Вступне випробування проводиться з метою перевірки рівня знань, умінь та навичок особи з навчальних дисциплін за програмою вищого навчального закладу.

4. Порядок проведення фахового вступного випробування

Програма вступних випробувань побудована у відповідності до освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» з урахуванням фахових базових знань та вмінь. Екзаменаційні білети побудовані у формі тестових та практичних завдань на базі навчальних дисциплін.

5. Структура екзаменаційного білета

Екзаменаційний білет складається з 30 тестових завдань із дисциплін фахової підготовки та практичного завдання, на які слід дати відповідь у письмовій формі.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет менеджменту та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А. Мазур**

«___» _____ **2021р.**

**Критерії оцінювання фахового вступного випробування
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»**

Критерії оцінки результатів тестування:

Завдання	Бали
Тестове запитання (1-30)	по 3 бали за кожне
Практичне завдання (1)	10 балів
Максимальна сума – 200 балів	

Затверджено на Вченій раді факультету менеджменту та права

Протокол № 6 від «16» лютого 2021 року

Голова фахової атестаційної комісії
(підпис) (прізвище та ініціали)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

<i>Бали</i>	<i>Оцінка</i>
200-190	ВІДМІННО
185,5-175	ДУЖЕ ДОБРЕ
174,5-150	ДОБРЕ
149,5-124	ЗАДОВІЛЬНО
100-123,5	НЕЗАДОВІЛЬНО

Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів):

- 1) правильна відповідь на кожне тестове запитання - 3 бали;
- 2) правильна відповідь на практичне завдання – 10 балів.

7. Рекомендована література

1. Гуторова О.О. Менеджмент організації: навч. посібник / О.О. Гуторова. – Х.: Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 267 с.
2. Економічна теорія: навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, О.С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х. : Право, 2016. – 268 с.
3. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 608 с.
4. Мельничук О. А., Мельничук О. Ф. Трудове право України: навчальний посібник / О. А. Мельничук, О. Ф. Мельничук; Вінниц. держ. педагогічний університет ім. М. Коцюбинського. - м. Вінниця - 2009. - 328 с.
5. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
6. Оверковська, Т. К. Аграрне право України [Текст] : навч. посіб. у схемах / Т. К. Оверковська ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. - Вінниця : ПП "ТД "Едельвейс", 2014. - 192 с.
7. Основи економічної теорії: курс лекцій / І.В. Кокарев. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 220 с.
8. Основи менеджменту. Теорія і практика: Навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В.

Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпурінда, Г.П. Сиваненко, О.І. Бєлова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 528 с.

9. Основи права України: навч. посіб. / М. Ващишин, Н. Отчак, М.Теличко, С. Холявка; за ред. М. Ващишин. – Львів: Галицька спілка видавців, 2016. – 228 с.

10. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський – вид. 4-е, перероблене і доповнене. - К.: Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.

11. Погорілко В.Ф. Правознавство: підручник / В.Ф. Погорілко, Г.А. Шпиталенко. – 3-тє вид., випр. і допов. – Київ: Каравела, 2013. – 592 с.

12. Правознавство: навч. посіб. / О.Д. Гринь, О.І. Донченко. - Одеса: Фенікс, 2016. - 206 с.

ДОДАТОК

Зразок виконання екзаменаційного завдання

<i>№ n/n</i>	<i>Менеджмент</i>	<i>Основи економічної теорії</i>	<i>Правознавство</i>
1	А	А	А
2	А	Б	В
3	А	В	А
4	Б	А	В
5	В	В	Б
6	А	А	А
7	В	Б	Б
8	Б	А	В
9	В	В	В
10	В	Б	А